

Obsah

Úvod	7
1. Psychologické problémy prestavby výchovno-vzdelávacej sústavy	
1.1 Úlohy psychológie pri prestavbe nášho školstva po XI. zjazde KSČ	9
1.1.1 Vplyv spojenia vyučovania s telesnou prácou na utváranie žiakovskej osobnosti	10
1.1.2 Psychologická problematika organizácie striedania telesnej a duševnej práce	13
1.1.3 Psychologický výskum vplyvu spojenia vyučovania s manuálnou prácou na rozvoj poznávacích procesov	15
1.1.4 Psychologická problematika preťažovania žiakov	17
1.1.5 Otázky profesiovej orientácie a konzultácie	19
1.1.6 Psychologická príprava učiteľov	21
1.2 Úlohy pedagogickej psychológie po XV. zjazde KSČ	22
1.3 Psychologické problémy prestavby výchovno-vzdelávacej sústavy	30
1.3.1 Akcelerácia vývinu psychiky detí a mládeže	31
1.3.2 Zámerné rozvíjanie tvorivosti žiakov	32
1.3.3 Zriaďovanie experimentálnych škôl	36
1.3.4 Psychologická príprava učiteľov	37
1.4 Psychológia a výchovno-vzdelávací proces	38
1.5 Úlohy pedagogickej psychológie po XVII. zjazde KSČ a KSS	45
2. Výkonnosť a únava žiaka a učiteľa	
2.1 Teórie a definície únavy	54
2.1.1 Humorálno-lokalistické teórie	55
2.1.1.1 Teórie otráv	58
2.1.1.2 Teória energetických strát	60
2.1.2 Centrálna nervová teória únavy	65
2.1.3 Mechanizmy únavy	70
2.2 Druhy únavy	72
2.2.1 Telesná a duševná únava	73
2.2.2 Objektívna a subjektívna únava	79
2.2.3 Únava po statickej a dynamickej činnosti	81
2.2.4 Bežná a škodlivá (chronická) únava	83
2.2.5 Prvotná a druhotná únava	84
2.2.6 Miestna a celková únava	86
2.3 Výkonnosť žiakov pri striedaní telesnej a duševnej práce	87
2.3.1 Metóda a organizácia výskumu	88

2.3.2	Rozbor výsledkov výskumu	91
2.4	Výkonnosť žiakov a učiteľov vo vyučovacom procese	104
2.4.1	Zaťažovanie žiakov v škole i mimo školy	105
2.4.1.1	Príčiny preťažovania žiakov	106
2.4.2	Zaťažovanie učiteľov v škole i mimo školy	119
2.4.2.1	Príčiny preťažovania učiteľov	119
2.5	Vplyv psychických stavov na výkonnosť žiakov vo vyučovaní	128
2.5.1	Pohotovosť a pripravenosť žiakov na učebnú činnosť	128
2.5.2	Motivácia činnosti	133
2.5.2.1	Poznanie výsledkov výkonu ako motivačný činiteľ	137
2.5.2.2	Stanovenie cieľa výkonu ako motivačný činiteľ	137
2.5.2.3	Tendencia dokončiť začatú úlohu ako motivačný činiteľ	138
3.	Teoretické otázky pedagogickej psychológie	
3.1	Užšie a širšie chápanie predmetu pedagogickej psychológie	142
3.2	Rozvoj, súčasný stav a perspektívy pedagogickej, školskej a učiteľskej psychológie	145
3.2.1	Teoretické otázky pedagogickej psychológie	145
3.2.2	Výskumy zamerané na žiakov	146
3.2.3	Výskumy zamerané na učiteľov	147
3.3	Súčasný stav školskej psychológie	148
3.4	Perspektívy školskej psychológie	151
4.	Psychologické otázky mravnej výchovy	
4.1	Psychologické základy mravnej výchovy	153
4.1.1	Psychologické základy utvárania mravných návykov a zvykov	154
4.1.2	Psychologické základy utvárania mravného vedomia žiakov	155
4.1.3	Psychologické základy výchovy mravného presvedčenia	156
4.1.4	Psychologické základy výchovy mravného konania a správania	159
4.1.5	Psychologické základy utvárania mravných citov	160
4.1.6	Psychologické základy výchovy vôľových vlastností	163
4.1.7	Psychologická analýza metód mravnej výchovy	166
4.1.7.1	Kladenie požiadaviek ako metóda mravnej výchovy	167
4.1.7.2	Presvedčenie ako metóda mravnej výchovy	168
4.1.7.3	Cvičenie ako metóda mravnej výchovy	169
4.1.7.4	Odmena a trest ako metódy mravnej výchovy	170
4.1.7.5	Organizácia žiackeho kolektívu ako metóda mravnej výchovy	170
5.	Zámerné rozvíjanie tvorivosti žiakov a študentov	
5.1	Zámerné rozvíjanie tvorivosti žiakov a študentov	172
5.2	Základné pojmy súvisiace s tvorivosťou	172
5.3	Základné faktory tvorivých schopností	175
5.4	Vplyv prostredia na rozvoj tvorivého myslenia žiakov	178
Literatúra	180